

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра політології та публічного управління

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛОГІКА

підготовки бакалавра

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»,

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітньо-професійної програми «Менеджмент»

Силабус навчальної дисципліни «Логіка» підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент»

Розробник: Семенов А.М., доцент кафедри політології та публічного управління, кандидат філософських наук, доцент

Силабус погоджено

Гарант ОПП Менеджмент

Ірина Волинець

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри політології та публічного управління

протокол № 2 від 14 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

проф. О. Б. Ярош

I. ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для студентів денної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», Спеціальності 073 Менеджмент, Менеджмент Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 1
		Семестр 2
Кількість годин/кредитів 60/2		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 38 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ: Семенов Андрій Миколайович

Науковий ступінь: кандидат філософських наук Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри політології та публічного управління Тел.: 0509209091

E-mail : andriysemenov@yahoo.com

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу. «Логіка» є навчальним курсом циклу загальної підготовки відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра відповідних галузей знань та спеціальностей («Управління та адміністрування», «Облік і оподаткування», і визначає обсяг тематичних питань, які повинен засвоїти студент, літературу, орієнтовну тематику логічних завдань, рефератів (фіксованих виступів), категоріальний апарат, перелік контрольних питань. Курс «Логіка» розроблено з метою вивчення студентами базових логічних знань, оволодіння основними правилами та прийомами логічного мислення та вміння їх застосовувати у процесі професійної, навчальної, науково-пізнавальної і соціально-комунікативної діяльності. У курсі представлено результати традиційних і сучасних досліджень з логіки, які апробовані для спеціальності «Облік і оподаткування».

Курс «Логіка» розглядається у контексті вивчення гуманітарних, прикладних

та фахових дисциплін: «Україна в європейському історичному та культурному контекстах», «Творчий феномен Лесі Українки», «Групова динаміка та комунікації» та у поєднанні з іншими курсами, згідно навчальних планів та програм.

Мета курсу - ознайомлення студентів з визначеним полем проблематики традиційної логіки як академічної дисципліни, її змісту, структури та місця у площині традиційної та сучасної науки загалом, соціально-гуманітарних, поведінкових наук зокрема - у контексті розвитку міжнародної інформації, суспільних комунікацій, інформаційно-аналітичної діяльності. Вивчення дисципліни

«Логіка» має за мету освоєння студентами методів та форм логічного теоретичного мислення, формування системи наукових знань у галузі теорії та практики традиційної логіки у цілому, та удосконалення практичних навичок логічного мислення, зокрема, їх трансформації в сучасну гуманітарну освіту та культуру, оволодіння категоріальним «апаратом» мислення і пізнання на базі ґрунтового знайомства з колом відповідної джерельної, монографічної літератури та власної теоретичної філософської, аналітичної рефлексії.

Пріоритетним завданням вивчення курсу «Логіка» є розкриття місця, ролі та значення актуальних проблем історії та теорії логіки як академічної дисципліни, логіко-філософського осмислення та аналізу основних процесів у сучасній теоретичній науці та практиці соціальної взаємодії, у контексті вивчення та опанування фахових дисциплін спеціальності «Менеджмент». Завданнями курсу є також вивчення специфіки основних форм (поняття, висловлювання, умовиводи) та законів (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави) мислення, загальних правил і вимог доведення і спростування, які розкривають сутність логічної аргументації; основних методів та прийомів раціонального опрацювання інформації та, на основі цього, розвиток наукового, творчого і критичного мислення студентів відповідних спеціальностей, що є невід’ємним атрибутом розвитку духовності, полікультурності та гуманізму на рівні державотворення в Україні та трансформаційних процесів глобального суспільства.

Компетентності та програмні результати навчання.

Результатом вивчення курсу «Логіка» є формування знань в галузі історії та теорії логіки як академічної дисципліни у цілому (провідні проблеми традиційної логіки, їх значення для професійної діяльності, основні історичні етапи розвитку логіки, пізнавально-евристична, інформаційна, світоглядна, пропедевтико-виховна, нормативно-структурна функції логіки), вмінь та навичок логічних операцій та логічного мислення зокрема (методи формування системи понять, категорій, закономірностей, операційний аналіз суджень, практичні навички формування культури логічного мислення).

Загальні компетентності:

ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього (год)	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Вступ до логіки. Логіка у системі наук та соціальній практиці людства.					
Тема1. Філософія у структурі сучасного наукового знання, гуманітарної освіти та духовної культури людства. Логіка в системі академічної філософії. Роль та значення логіки у структурі міжособистісної взаємодії, соціальної комунікації та практиці міжнародних відносин..	7	2	0	4	1
Тема 2. Логічна пропедевтика. Предмет і мова формальної логіки. Поняття традиційної та некласичних логік.	6	2	0	4	0
Тема 3. Історія логіки як науки. Філософська логіка як аналітика та еристика. Логіка в науці та практиці XXI ст.	9	0	0	8	1
Разом за модулем 1	22	4	0	16	2
Тема 4. Поняття як форма логічного мислення	7	0	2	4	1
Тема 5. Судження як форма логічного мислення	6	2	0	4	0
Тема 6. Умовивід як форма і засіб формування думки і знання	6	2	2	2	0
Тема 7. Основні закони формальної логіки	6	2	0	4	0
Тема 8. Доведення	7	2	0	4	1
Тема 9. Логічні основи теорії аргументації. Значення логіки	6	0	2	4	0
Разом за модулем 2	38	8	6	22	2
Всього годин:	60	12	6	38	4

Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах.

Завдання для самостійного опрацювання

№ п/п	Тема
1	Людина, суспільство, цивілізація: динаміка розвитку та взаємодії на сучасному етапі: системно-інформаційний підхід та логіко-аналітичний опис.
2	Академічна філософія в системі сучасної гуманітарної науки та освіти. Логіка у контексті розвитку академічної філософії. Класична та некласична логіка.
3	Пізнання як розумовий процес та інтелектуальна діяльність. Мислення як предмет вивчення логіки
4	Логічна форма та логічний закон
5	Методологія і методи пізнання. Проблеми та теорії істини у філософії та логіці.
6	Основні історичні етапи розвитку логіки.
7	Логіка в системі наук ХХІ ст.
8	Мова як знакова інформаційна система. Мислення і мова.
9	Поняття про мову логіки висловлень та логіки предикатів.
10	Види понять та логічні відношення між поняттями.
11	Судження та його структура. Визначення складного судження.
12	Структура умовиводу. Типологія умовиводів.
13	Основні правила і закони виводів логіки висловлень. Правила термінів.
14	Фігури простого категоричного силогізму. Правила фігур силогізму
15	Аргументація та суперечка. Різновиди аргументації.
16	Еристика як мистецтво ведення дискусії.
17	Багатозначна та ймовірнісна логіки. Поняття модальної логіки.
18	Роль та значення логіки в структурі наукового пізнання, сучасної освіти та духовної культури людства.
19	Логіка у структурі міжособистісної взаємодії, соціальної комунікації та практиці міжнародних відносин.
20	Логіка та глобальне політичне прогнозування. Спеціальні логічні системи та глобалістика.

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ.

Політика викладача щодо студента полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу. Вивчення дисципліни передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та практичних занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв’язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо). Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні

пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату. Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf). Дисципліну «Логіка» слухають здобувачі протягом 2 семестру. У 2 семестрі здобувачі освіти складають залік (загальна максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність та залік – 100 балів). Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті. На практичному занятті студент отримує оцінки за: 1) за усне опитування, 2) за рівень володіння теоретичними знаннями та навичками, виявленими у дискусії, 3) за оволодіння програмними темами підчас виконання індивідуальної (самостійної) роботи. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання практичних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку. У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело. Теми, завдання, презентації виконуються студентом виключно самостійно без дублювання та повторення, копіювання та компіляції текстового матеріалу. Списування під час виконання робіт заборонені рівно як використання мобільних ел. пристроїв. Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Усі академічні заняття та роботи проводяться та виконуються у встановлені терміни за затвердженим розкладом. Перескладання модулів, відпрацювання окремих тем відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Терміни проведення заліку та іспиту, а також терміни ліквідації академічної

заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання заліку, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік або екзамен.

v. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.

У 2 семестрі формою підсумкового контролю є залік. Залік виставляється за результатами поточного контролю та виконання модульних контрольних робіт. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні ОК становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 40 балів.

Поточний контроль (макс. 40 балів)			Модульний контроль (макс. 60 балів)		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Загальна оцінка за поточний контроль	Модульний контроль 1 (макс. 30 балів)	Модульний контроль 2 (макс. 30 балів)	Загальна підсумкова оцінка
Теми 1-3	Теми 4-9	Теми 1-9	Теми 1-3	Теми 4-9	
0-12	0-28	макс.40	0-30	0-30	0-100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Підсумкова семестрова оцінка з дисципліни «Логіка» виставляється без складання заліку за результатами поточного і модульного контролю, який передбачено силабусом (програмою) дисципліни у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 60 балів. Така оцінка виставляється в день проведення заліку в присутності здобувача освіти. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості (відомості обліку поточної та підсумкової роботи аспіранта) та індивідуального навчального плану (залікової книжки) студента (індивідуального

плану освітньо-наукової роботи) аспіранта.

Контрольні питання до самооцінювання:

1. Предмет і метод логіки як науки.
2. Основна проблематика логічної семантики.
3. Основна проблематика логічної прагматики.
4. Емпіричне відображення дійсності.
5. Основні логіко-філософські підходи до розуміння істини.
6. Розвиток логіки в античну епоху.
7. Основні ідеї середньовічної (схоластичної) логіки.
8. Розвиток логіки у Новий час.
9. Видатні логіки XIX-XX століть.
10. Розвиток логіки в Україні.
11. Соціальне призначення й функції логіки.
12. Роль логіки у формуванні інтелектуальної культури людини.
13. Основні види логічних помилок і шляхи їх подолання.
14. Характеристика поняття як форми мислення.
15. Логічні операції над поняттями.
16. Класифікація та її роль у науці.
17. Загальна характеристика судження як форми мислення.
18. Специфіка модальних суджень.
19. Відношення між судженнями.
20. Логічні операції над судженнями.
21. Умовивід як форма мислення.
22. Основні види умовиводів: дедуктивні, індуктивні, традуктивні.
23. Індукція з погляду логіки.
24. Роль індукції у пізнанні.
25. Гіпотеза та її роль у науці.
26. Логічна характеристика аналогії.
27. Логічна характеристика доведення й спростування.
28. Роль логіки у діяльності медиків.
29. Теоретичне і практичне значення логіки
30. Пізнання як мисленнєвий процес.
31. Мислення як предмет вивчення логіки.
32. Логіка як наука про форми і закони мислення.
33. Поняття про логічну форму. Поняття про логічний закон.
34. Проблема істинності та формальної правильності (міркувань) мислення.
35. Основні історичні етапи розвитку логіки.
36. Дві концепції виникнення логіки в контексті культури.
37. Логіка на порозі третього тисячоліття.
38. Векторність розвитку ціннісного потенціалу логіки як науки в період постмодерну.
39. Мислення і мова. Мова як знакова інформаційна система .
40. Логічний аналіз мови – спосіб виявлення логічних форм і законів.
41. Поняття про мову логіки висловлень. Поняття про мову логіки

предикатів.

42. Роль штучних мов логіки у з'ясуванні структури думки.
43. Пропозиційна функція.
44. Судження і речення.
45. Роль питання у пізнанні.
46. Значення судження як форми мислення.
47. „Логічний квадрат”.
48. Логічні засоби перевірки коректності доведення і спростування.
49. Формули, що репрезентують структуру завжди істинних думок.
50. Основні закони логіки як формули істинних думок.
51. Закони логіки висловлень.
52. Закони логіки предикатів.
53. Методологічна роль законів логіки.
54. Основні правила і закони виводів логіки висловлень. Правила термінів.
55. Фігури простого категоричного силогізму. Правила фігур силогізму.
56. Модуси силогізму.
57. Скорочений силогізм. Складні скорочені силогізми.
58. Аналогія як вид умовиводу та її види.
59. Аргументація та суперечка. Різновиди аргументації.
60. Роль та значення логіки в структурі наукового пізнання, сучасної освіти та духовної культури людства.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА РЕСУРСИ

1. Конверський А.Є. Логіка. - К.: ВПЦ “Київський університет”, 2017. 391 с.
2. Партико З.В. Логіка. Підручник. К., В-во Ліра, 2020 352 с.
3. Шепетяк О. М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Фенікс, 2015. 256 с.
4. Бандурка О. О., Гвоздік О. І., Кравець В. М. Логіка для правознавців: навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 144 с.
5. Бандурка О. М., Тягло О. В. Юридична логіка: підручник. Харків: Золота миля, 2011. 224 с.
6. Гудзенко-Александрук О.Г. Логіка. Тестові завдання для студентів денної форми навчання. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2013. 23 с.
<https://core.ac.uk/download/pdf/153579613.pdf>
7. Гудзенко О.Г. Електронний освітній ресурс: «Логіка: дистанційний курс навчальної дисципліни» (рекомендовано до використання у навчальному процесі (Витяг із протоколу № 7 засідання науково-методичної ради Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки від 22 червня 2020 року))//
<http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=768>
8. Гудзенко О.Г., Поляков В.Г. Тестові завдання для здійснення підсумкового контролю знань студентів у формі комп'ютерного тестування з дисципліни «Логіка» // <http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-005.pdf>

9. Гудзенко О.Г., Поляков В.Г. Програма навчальної дисципліни «Логіка» підготовки бакалавра, галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальності 251 Державна безпека, за освітньої програмою «Державна безпека». Луцьк, 2019. 33 с.

10. Гудзенко-Александрук О.Г. Логіка та філософія у вищому навчальному закладі як невід'ємні елементи гуманітаризації вищої освіти: методологічний та світоглядний аспекти. Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет- конференції з міжнародною участю, 20 травня 2020 року. Луцьк: Луцький педагогічний коледж, 2020. С.81-82.

11. Логіка та критичне мислення як засоби формування логічної культури й невід'ємні елементи гуманітаризації вищої освіти// Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики ХХІ ст. / XIII читання пам'яті В.Липинського : матеріали доп. учасників VIII Міжнар. наук.-практич. конф. (17 квітня 2010). Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2010. С. 145-150.

12. Дуцяк І. З. Логіка: підручник. Київ: Знання, 2010. 406 с.

13. Жеребкін В. Є. Логіка : підручник. Київ : Знання, 2004. 255 с.

14. Карамишева Н. В. Логіка (теоретична і прикладна): навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 455 с.

15. Карамишева Н. В. Логіка і правознавство (теоретичні питання і практичні завдання): навчальний посібник для студентів-юристів. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 120 с.

16. Логіка : підручник / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва [та ін.]; за заг. ред.В. Д. Титова. Харків : Право, 2006. 207 с.

17. Ряшко В. І. Логіка: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 328 с.

18. Синиця А. С. Логіка : навч. посіб.. Львів : ЛДУФК, 2012. 234 с.

Інтернет-джерела:

1. Загадки для кмітливих. URL: <http://zagadki.org.ua/>.
2. Логіка. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
3. Український логічний портал. URL: <http://logic.net.ua>.
4. Riddles with Answers. URL: <https://riddles.tips/>.
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy. URL: <http://plato.stanford.edu/>